

Bij een toevallig ontdekt krantenknipsel

BIZAR

Het was 1 april 2010. Tijd voor een bezoek aan de Nijmeegse Kapsalon John Bertine voor de tweemaandelijks onderhoudsbeurt. Wie mij zou knippen wist ik niet. Bij mijn binnenkomst zei Michiel, de kleinzoon van de in 1990 overleden oprichter: 'Mijn vader komt zo. Hij zal vandaag uw haar fatsoeneren'. Hij gaf mij koffie en een krant, en ging vervolgens naar boven, waar zijn vader – Nico Bertine – een kantoor en een werkkamer had. Even later komt Nico de trap af, ziet mij zitten en roept 'Bizar. Dit is niet normaal. Bizar'. Ik vraag hem wat er zo bizar is aan een wachtende klant in een kappersstoel. Nico Bertine: 'Bizar. Wat een toeval. Ik zit net boven een oud nummer van de Staatscourant te lezen. Ik zie daarin een verhaal van Ad Lansink, wat ik niet had verwacht. En nog minder had ik verwacht, dat ik jou vanochtend moet gaan knippen. Michiel meldde dat net pas'. Wacht even. Ik haal die krant'. Nico rent de trap op, en komt inderdaad terug met de Staatscourant, een exemplaar van maandag 2 december 1991, waarin op pagina 3 mijn column staat over 'Polipulisme'. Dat woord had ik bedacht om de column een titel te geven. De Staatscourant wilde in die tijd haar zakelijke en saaie imago afschudden door gastcolumnisten ruimte te bieden. Ik herinner me, dat ik in 1991 vijf of zes columns heb mogen schrijven, achteraf met waardering van de hoofdredactie en enkele lezers. Ik was dat al lang en breed vergeten tot Nico Bertine 'bizar' riep. Natuurlijk wilde ik weten, hoe hij aan die Staatscourant kwam. Het antwoord was eenvoudig. In het exemplaar stond bij de 'Mededelingen Handelsregister' een wijziging, waarin werd aangegeven dat John Bertine B.V. na het overlijden van de oprichter werd voortgezet door VOF John Bertine., de vennootschap van de echtgenote en (twee) zonen van John. De verhuizing naar een ander pand aan het Nijmeegse Plein 1944 (dat ingrijpend op de schop gaat) noopte Nico om het archief van zijn vader op te ruimen. Zou ik niet op 1 april naar de kapper zijn gegaan, dan had ik niet geweten, dat ik me in 1991 al ergerde aan het 'polipulisme'. Over bizar gesproken: de column heeft na twintig jaar aan actualiteit niet ingeboet, de foto van de auteur wel.

Column

Ad Lansink

Polipulisme

Politiek lijkt uit, populisme in, ook al twijfelt menigeen over het antwoord op de vraag hoe gezond het volksgevoel wel is. De uitslag van de verkiezingen in België maar ook in Lombardije geeft

In een eerste opwelling wordt de verbinding naar het vreemdelingenbeleid (te) gauw gelegd. De bedreiging van eigen aard en cultuur leidt ook (te) gemakkelijk naar nieuwe vormen van nationalisme. En dat in een tijd waarin de verbondenheid zou moeten tellen, in Europa en daarbuiten. Leg dat maar eens uit aan mensen die de internationale ontwikkelingen niet echt meemaken. Verklaar dat maar eens aan de autochtone bevolking die zich in de naaste omgeving niet meer herkent. Overtuig maar eens dorpelings en stedelingen met argumenten van bovenaf, terwijl de politieke idealen niet meer zijn terug te vinden in compromissen van dubieuze makelij. Vind maar eens legitimatie voor wisselvallig beleid, wanneer de toch al moeizame combinatie van consistentie en flexibiliteit ondergeschikt wordt gemaakt aan het pragmatisme van de haalbaarheid. Sleutelen aan de vorm, dat lijkt zelfs voor de commissie-Deetman de voor de hand liggende oplossing. Maar de vraag is, of structuren en procedures in

koppenmakers werk, kopensnellers kansen en kopstukken praatstof. De diagnose van het polipulisme lijkt even vlug gesteld als radicale verschuivingen in kiezersgunst worden verwerkt. De 'klassieke' politieke partijen hebben het gedaan. En nieuwe groeperingen, van welke snit ook, gaan voorlopig vrijuit, zelfs in Nederland. Hoewel: de neoliberale democraten bestaan intussen een kwart eeuw en kunnen niet van radicalisme beticht worden. Intussen vergeten binnen- en buitenstaanders, dat aan politieke aardverschuivingen structurele processen ten grondslag liggen. De zekerheid van de klassieke tegenstellingen tussen Oost en West, tussen rijk en arm, tussen jong en oud, tussen ambtenaar en arbeider maakt plaats voor de onzekerheid van spectaculaire veranderingen in een steeds opener wereld. Voeg daarbij de individualisering in een maatschappij waarop het woord 'samenleving' nauwelijks meer van toepassing is, en de spanning voor samenbindende ideologieën lijkt getekend.

de plaats kunnen treden van bevoegheid en idealisme, van inhoud en daadkracht. De (wellicht) gekozen burgemeester zal op het beleid worden beoordeeld, niet op de wijze waarop hij of zij linten doorknipt. Bewindslieden krijgen meer dan het voordeel van de twijfel door harde wapenfeiten, niet met proefballonnen of luchtkastelen. En de volksvertegenwoordiging verdient pas letterlijk het vertrouwen door het Kabinet te controleren en daden te stellen, en niet door een nieuwe commissie-indeling, andere reglementen of 'om de weekse' vergaderingen. Structuren zijn nodig. Maar inspiratie en mentaliteit blijven onmisbaar. Politiek dicht bij menten, dat gaat vooral over de inhoud, en minder over de vorm. Of niet soms?